

Exercicis sobre el pronom relatiu

- Tradueix les oracions següents.

α) Οἰδίπους εἰς τὸν Ἀπόλλωνος ναὸν ἔπεμψεν ἄγγελον, ὃς ἐπύθετο τὴν Πυθίαν διὰ τὸ ἄστυ Καδμεῖον ὁ λοιμὸς ἔχθιστος διέφθειρεν.

- ἐ-πύθ-ε-το: *va preguntar*; 3a sg aor IND de πύ-ν-θ-άν-ο-μαι (que només existeix en veu mitja)
- τὸ ἄστυ Καδμεῖον: *la ciutat cadmea*, és a dir, fundada per Cadmos (o Cadme): Tebes
- διὰ τί: per què; introdueix una ORació (o Proposició) SUBordinada COMPLETiva (o SUBSTantiva) INTERrogativa INDIRECTa amb funció de CD

*Edip envià cap al temple d'Apol·lo un missatger,
el qual va preguntar a la Pitonissa per què la terrible pesta destruïa la ciutat cadmea.*

β) Ἐν τῇ Ὀλυμπίᾳ ὁ Φειδίας ἄγαλμα τῷ θεῷ ἐποίησεν, ὃ οὐδενὶ ἄλλῳ ἔργῳ ὅμοιον ἦν τὸ κάλλος.

- ὅμοιον, adjectiu: *semblant* (La seva arrel es troba en *homeopatia / homeopatia / homoeopathy*...)
- οὐδενὶ ἄλλῳ ἔργῳ: CAdj (complement de l'adjectiu) de ὅμοιον
- τὸ κάλλος, acusatiu de relació: *en, quant a, pel que fa a*

*A Olímpia, Fídias va fer una estàtua per al déu,
la qual a cap altre treball igual era en bellesa.
> la qual no era igualable en bellesa a cap altre treball.*

γ) Πρίαμος, βασιλεὺς τῆς Τροίας, Ἐκάβην τὴν Δύμαντος ἐγάμησεν, ἣ ἐγέννησε πρῶτον μὲν Ἴκτορα [...]

- μὲν, que no cal traduir, apareix aquí perquè la frase hauria de continuar amb δεύτερον δὲ Πάριδα...: *en segon lloc a Paris...*

*Priam, rei de Troia, desposà / es casà amb Hècuba, (la) [filla] de Dimas [o Dimant],
la qual engendrà primer a Hèctor.*

- Escribe en forma de pregunta, substituint la paraula subratllada per un pronom interrogatiu.

α) Περι τούτου τοῦ μαθήματος ὁ διδάσκαλος ἔλεγε πρὸς μαθητάς.

El mestre parlava als alumnes sobre aquesta matèria.

Περὶ τίνος μαθήματος ὁ διδάσκαλος ἔλεγε πρὸς μαθητάς;

¿Sobre quina matèria parlava el mestre als alumnes?

β) Τάδε ὁ Ἀλέξανδρος ἐκέλευσεν.

Alexandre va manar aquestes coses.

Τίνα ὁ Ἀλέξανδρος ἐκέλευσεν;

¿Quines coses va manar Alexandre?

γ) Εἰς ἐκείνην τὴν οἰκίαν ἔβαινον αἱ γυναῖκες.

Les dones anaven cap a aquella casa.

Εἰς τίνα οἰκίαν ἔβαινον αἱ γυναῖκες;

¿Cap a quina casa hi anaven les dones?

δ) Ἐκ ταύτης τῆς ἐχθρας γίγνεται ἡ τιμωρία.

D'aquesta enemistat se'n deriva la venjança.

Ἐκ τίνος ἐχθρας γίγνεται ἡ τιμωρία.

¿De quina enemistat es deriva la venjança?

- Tradueix les frases següents.

α) Ὡ παῖ, ἀεὶ μάνθανε τι νέον καθ'ἡμέραν.

Oh, nen, aprèn sempre alguna cosa nova cada dia.

β) Τίνες ἔστε, ὧ ζένοι, καὶ τίνος πατρίδος; Οὐδεὶς ὑμᾶς γινώσκει.

Qui sou, estrangers, i de quina pàtria? No us coneix ningú.

γ) Τίνα χρείαν ἔχει ὁ Ἔρως τοῖς ἄνθρωποις;

Quina funció té Eros per als homes?

δ) Τίς ἐστὶν αὕτη περὶ ἧς τοιαῦτα ἡμεῖς ἐν τῇ αὐλῇ ἀκούομεν;

- τοιαῦτα, acusatiu plural neutre de l'adjectiu / pronom indefinit τοιοῦτος, -η, -ον: *coses així / tales cosas*

Qui és aquesta sobre la qual nosaltres sentim a dir coses així al pati de la casa?

ε) Τίνος ἐστὶ οὗτος ὁ χιτῶν καὶ ταῦτα τὰ ὑποδήματα ἃ ἐστὶν ἐπὶ τῇ λάρνακι;

De qui són aquest vestit i aquestes sabates que són damunt del bagul?

ζ) Τὰς ῥόδας τῶν Σειρήνων τινὲς ναῦται ἤκουσαν καὶ οὐκ ἐνόστησαν εἰς τὴν πατρίδα.

Alguns mariners van escoltar els cants de les sirenes i no van tornar a la pàtria.

η) Ἡ μήτηρ ἤνοιξε τὴν θύραν καὶ ἐκέλευσεν εἰσελθεῖν τινὰς τοῦ υἱοῦ φίλους.

- εἰσ-έλθ-ειν, INFinitiu aorist de εἰσ-έρχ-ο-μαι: *entrar*

La mare va obrir la porta i va fer entrar alguns amics del seu fill.

θ) Μάλιστα τίμαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ἐν πάσῃ τῇ Ἑλλάδι ἦσαν τινὲς τῶν θεῶν εἰκόνες.

- μάλιστα, adverbí (superlatiu de l'adverbí μάλα): *molt, especialment*
 - ὑπό, preposició; aquí, *per*.

Algunes imatges dels déus eren especialment honorades pels homes a tota l'Hèl·lada.

- Completa les frases amb el pronom interrogatiu que calgui i tradueix-les.

α) Τί ἡμῖν δίδως ἀντὶ τῶνδε τῶν ὀρνίθων;

Què ens dones a canvi d'aquestes gallines?

β) Τίνα ἡμῖν δίδως ἀντὶ τῶνδε τῶν ὀρνίθων;

Quines coses ens dones a canvi d'aquestes gallines?

γ) Τί ὑμῖν ἐστιν ἡ εὐδαιμονία;

Què és per a vosaltres la felicitat?

δ) Τίνες σοι εἰσιν οἱ παῖδες καὶ πῶς ὀνομάζονται;

Quins fills tens > Quins són els teus fills i com es diuen?

- Tradueix la frase i analitza la funció del pronom relatiu.

α) Ἄρκτος ἀπέφηγε δυοῖν ἀνθρώποις οἱ ἐβάδιζον τὴν αὐτὴν ὁδόν.

*Un ós es va aparèixer de sobte a dos homes que caminaven pel mateix camí.
> que feien el mateix camí.*

- οἱ:
- nominatiu plural masculí
 - fa de SUBJECTE de l'ORació SUBordinada ADjectiva o de RELatiu
 - concorda en gènere i nombre amb el seu antecedent, δυοῖν ἀνθρώποις.

- Escriu les formes que falten de l'article i del pronom relatiu en aquestes frases, i completa la taules.

Θαυμάζομεν τὸν ἄνδρα ὃς υἱοὺς ἔσωσεν.

Admirem l'home que va salvar els [seus] fills.

Admiramos al hombre que salvó a [sus] hijos.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:		τὸν ἄνδρα	acc	sg	m	CD
pr rel :		ὃς	nom	sg	m	SUBJ

Θαυμάζομεν τοὺς ἄνδρας οἱ υἱοὺς ἔσωσαν.

Admirem els homes que van salvar el [seus] fills.

Admiramos a los hombres que salvaron a [sus] hijos.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:		τοὺς ἄνδρας	acc	pl	m	CD
pr rel :		οἱ	nom	pl	m	SUBJ

Θαυμάζομεν τὴν γυναῖκα ἣ υἱοὺς ἔσωσεν.

Admirem la dona que va salvar el [seus] fills.

Admiramos a la mujer que salvó a sus hijos.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:		τὴν γυναῖκα	acc	sg	f	CD
pr rel :		ἣ	nom	sg	f	SUBJ

Θαυμάζομεν τὰς γυναῖκας αἱ υἱοὺς ἔσωσαν.

Admirem les dones que van salvar els [seus] fills.

Admiramos a las mujeres que salvaron a [sus] hijos.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:		τὰς γυναῖκας	acc	pl	f	CD
pr rel :		αἱ	nom	pl	m	SUBJ

Θαυμάζομεν τὸ θηρίον ὃ γεννήματα ἔσωσεν.

Admirem la bèstia que va salvar les [seves] cries.

Admiramos a la bestia que salvó a [sus] crías.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:	τὸ	θηρίον	acc	sg	n	CD
pr rel :		ὃ	nom	sg	n	SUBJ

Θαυμάζομεν τὰ θηρία ἃ γεννήματα ἔσωσεν.

Admirem les bèsties que van salvar les [seves] cries.

Admiramos a las bestias que salvaron a [sus] crías.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:	τὰ	θηρία	acc	pl	n	CD
pr rel :		ἃ	nom	pl	n	SUBJ

Θαυμάζομεν τὸν ἄνδρα ὃν υἱοὶ ἔσωσαν.

Admirem l'home a qui els [seus] fills van salvar.

Admiramos al hombre a quien [sus] hijos salvaron.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:	τὸν	ἄνδρα	acc	sg	m	CD
pr rel :		ὃν	acc	sg	m	CD

Θαυμάζομεν τοὺς ἄνδρας οὓς υἱοὶ ἔσωσαν.

Admirem els homes a qui els [seus] fills van salvar.

Admiramos a los hombres a quienes [sus] hijos salvaron.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:	τοὺς	ἄνδρας	acc	pl	m	CD
pr rel :		οὓς	acc	pl	m	CD

Θαυμάζομεν τὴν γυναῖκα ἣν υἱοὶ ἔσωσαν.

Admirem la dona a qui els [seus] fills van salvar.

Admiramos a la mujer a quien [sus] hijos salvaron.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:		τὴν γυναῖκα	acc	sg	f	CD
pr rel :		ἣν	acc	sg	f	CD

Θαυμάζομεν τὰς γυναῖκας ἃς υἱοὶ ἔσωσαν.

Admirem les dones a qui els [seus] fills van salvar.

Admiramos a las mujeres a quienes [sus] hijos salvaron.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:		τὰς γυναῖκας	acc	pl	f	CD
pr rel :		ἃς	acc	pl	f	CD

Θαυμάζομεν τὸ θηρίον ὃ γεννήματα ἔσωσεν.

Admirem la bèstia a qui les [seves] cries van salvar.

Admiramos a la bestia a quien [sus] crías salvaron.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:		τὸ θηρίον	acc	sg	n	CD
pr rel :		ὃ	acc	sg	n	CD

Θαυμάζομεν τὰ θηρία ἃ γεννήματα ἔσωσεν.

Admirem les bèsties a qui les [seves] cries van salvar.

Admiramos a las bestias a quienes [sus] crías salvaron.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:		τὰ θηρία	acc	pl	n	CD
pr rel :		ἃ	acc	pl	n	CD

Θαυμάζομεν τὸν ἄνδρα οὗ υἱοὶ ἄθλον ἔλαβον.

Admirem l'home els fills del qual van aconseguir un premi.

Admiramos al hombre cuyos hijos consiguieron un premio.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:	τὸν	ἄνδρα	acc	sg	m	CD
pr rel :		οὗ	gen	sg	m	CN

Θαυμάζομεν τοὺς ἄνδρας ὧν υἱοὶ ἄθλον ἔλαβον.

Admirem els homes els fills dels quals van aconseguir un premi.

Admiramos a los hombres cuyos hijos consiguieron un premio.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:	τοὺς	ἄνδρας	acc	pl	m	CD
pr rel :		ὧν	gen	pl	m	CN

Θαυμάζομεν τὴν γυναῖκα ἧς υἱοὶ ἄθλον ἔλαβον.

Admirem la dona els fills de la qual van aconseguir un premi.

Admiramos a la mujer cuyos hijos consiguieron un premio.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:	τὴν	γυναῖκα	acc	sg	f	CD
pr rel :		ἧς	gen	sg	f	CN

Θαυμάζομεν τὰς γυναῖκας ὧν υἱοὶ ἄθλον ἔλαβον.

Admirem les dones els fills de les quals van aconseguir un premi.

Admiramos a las mujeres cuyos hijos consiguieron un premio.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:	τὰς	γυναῖκας	acc	pl	f	CD
pr rel :		ὧν	gen	pl	f	CN

Θαυμάζομεν τὸ θηρίον οὗ γεννήματα ἄγραν ἔλαβεν.

Admirem la bèstia les cries de la qual van aconseguir una presa.

Admiramos a la bestia cuyas crías consiguieron una presa.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:		τὸ θηρίον	acc	sg	n	CD
pr rel :		οὗ	gen	pl	n	CN

Θαυμάζομεν τὰ θηρία ὧν γεννήματα ἄγραν ἔλαβεν.

Admirem les bèsties les cries de les quals van aconseguir una presa.

Admiramos a las bestias cuyas crías consiguieron una presa.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:		τὰ θηρία	acc	pl	n	CD
pr rel :		ὧν	gen	pl	n	CN

Θαυμάζομεν τὸν ἄνδρα ᾧ υἱοὶ δῶρον παρεφόρησαν.

Admirem l'home a qui els [seus] fills van portar[-li] un regal.

Admiramos al hombre a quien [sus] hijos [le] trajeron un regalo.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:		τὸν ἄνδρα	acc	sg	m	CD
pr rel :		ᾧ	dat	sg	m	CI

Θαυμάζομεν τοὺς ἄνδρας οἷς υἱοὶ ἄθλον ἔδοσαν.

Admirem els homes a qui els [seus] fills [els] van donar un premi.

Admiramos a los hombres a quienes [sus] hijos [les] dieron un premio.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:		τοὺς ἄνδρας	acc	pl	m	CD
pr rel :		οἷς	dat	pl	m	CI

Θαυμάζομεν τὴν υναῖκα ἧ υιοὶ ἄθλον ἔδοσαν.

Admirem la dona a qui els [seus] fills [li] van donar un premi.

Admiramos a la mujer a quien [sus] hijos [le] dieron un premio.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:		τὴν γυναῖκα	acc	sg	f	CD
pr rel :		ἧ	dat	sg	f	CI

Θαυμάζομεν τὰς γυναῖκας αἷς υιοὶ δῶρον παρεφόρησαν.

Admirem les dones a qui els [seus] fills [els] van portar un regal.

Admiramos a las mujeres a quienes [sus] hijos [les] trajeron un regalo.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:		τὰς γυναῖκας	acc	pl	f	CD
pr rel :		αἷς	dat	pl	f	CI

Θαυμάζομεν τὸ θηρίον ᾧ γεννήματα ἄγραν ἔδοσεν.

Admirem la bestia a qui les [seves] cries [li] van donar una presa.

Admiramos a la bestia a quien [sus] crías [le] dieron una presa.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:		τὸ θηρίον	acc	sg	n	CD
pr rel :		ᾧ	dat	sg	n	CI

Θαυμάζομεν τὰ θηρία οἷς γεννήματα ἄγραν ἔδοσεν.

Admirem les bèsties a qui les [seves] cries [els] van donar una presa.

Admiramos a las bestias a quienes [sus] crías [les] dieron una presa.

	article	substantiu	cas	número	gènere	funció
antecedent:		τὰ θηρία	acc	pl	n	CD
pr rel :		οἷς	dat	pl	n	CI

Exercicis sobre verbs contractes

- Conjuga els següents temps del verb στεφανόω -ῶ (*coronar*).

	present d'INDicatiu		imperfet	
1a sg	στεφανῶ	< στεφανό-ω	ἐστεφάνουν	< ἐ-στεφάνο-ο-ν
2a sg	στεφανοῖς	< στεφανό-εις	ἐστεφάνους	< ἐ-στεφανο-ε-ς
3a sg	στεφανοῖ	< στεφανό-ει	ἐστεφάνου	< ἐ-στεφανο-ε
1a pl	στεφανοῦμεν	< στεφανό-ο-μεν	ἐστεφανοῦμεν	< ἐ-στεφανό-ο-μεν
2a pl	στεφανοῦτε	< στεφανό-ε-τε	ἐστεφανοῦτε	< ἐ-στεφανό-ε-τε
3a pl	στεφανοῦσι(ν)	< στεφανό-ουσι(ν)	ἐστεφάνουν	< ἐ-στεφάνο-ο-ν

infinitiu present	
στεφανοῦν	< στεφανό-εν

	PARTicipi Present		
	masculí	femení	neutre
nom sg	στεφανῶν < στεφανό-ων	στεφανοῦσα < στεφανό-ουσ-α	στεφανοῦν < στεφανό-ον
acc sg	στεφανοῦντα < στεφανο-οντ-α	στεφανοῦσαν < στεφανό-ουσ-αν	στεφανοῦν < στεφανό-ον
gen sg	στεφανοῦντος < στεφανό-οντ-ος	στεφανούσης < στεφανο-ούσ-ης	στεφανοῦντος < στεφανό-οντ-ος
dat sg	στεφανοῦντι < στεφανό-οντ-ι	στεφανούση < στεφανο-ούσ-η	στεφανοῦντι < στεφανό-οντ-ι
nom pl	στεφανοῦντες < στεφανό-οντ-ες	στεφανοῦσαι < στεφανό-ουσ-αι	στεφανοῦντα < στεφανό-οντ-α
acc pl	στεφανοῦντας < στεφανό-οντ-ας	στεφανούσας < στεφανο-ούσ-ας	στεφανοῦντα < στεφανό-οντ-α
gen pl	στεφανούντων < στεφανο-όντ-ων	στεφανουσῶν < στεφανο-ουσ-ῶν	στεφανούντων < στεφανο-όντ-ων
dat pl	στεφανοῦσι(ν) < στεφανό-ουσι(ν)	στεφανούσαις < στεφανο-ούσ-αις	στεφανοῦσι(ν) < στεφανό-ουσι(ν)

- Conjuga el present d'indicatiu del verb ὀράω -ῶ (*veure*).

	present d'INDicatiu		imperfet	
1a sg	ὀρῶ	< ὀρά-ω	ἔωρων *	< ὀρα-ο-ν
2a sg	ὀρᾷς	< ὀρά-εις	ἔωρας	< ὀρα-ε-ς
3a sg	ὀρᾷ	< ὀρά-ει	ἔωρα	< ὀρα-ε
1a pl	ὀρῶμεν	< ὀρά-ομεν	ἔωρῶμεν	< ὀρα-ο-μεν
2a pl	ὀρᾶτε	< ὀρά-ετε	ἔωρᾶτε	< ὀρα-ε-τε
3a pl	ὀρῶσι(ν)	< ὀρ-α-ουσι(ν)	ἔωρων	< ὀρα-ο-ν

- * En grec àtic l'imperfet del verb ὀράω -ῶ mostra un doble augment, a la vegada temporal, amb allargament de ὀ- en ω-, i sil·làbic, amb l'addició de ἐ-, la qual rep l'esperit aspre de la vocal inicial de l'arrel.

- Conjuga l'imperfet del verb δοκέω -ῶ (*semblar*).

	present d'INDicatiu		imperfet	
1a sg	δοκῶ	< δοκέ-ω	ἔδόκουν	< ἐ-δόκε-ο-ν
2a sg	δοκεῖς	< δοκέ-εις	ἔδόκεις	< ἐ-δόκε-ε-ς
3a sg	δοκεῖ	< δοκέ-ει	ἔδόκει	< ἐ-δόκε-ε
1a pl	δοκοῦμεν	< δοκέ-ομεν	ἔδοκοῦμεν	< ἐ-δόκε-ο-μεν
2a pl	δοκεῖτε	< δοκέ-ετε	ἔδοκεῖτε	< ἐ-δόκε-ε-τε
3a pl	δοκοῦσι(ν)	< δοκέ-ουσι(ν)	ἔδόκουν	< ἐ-δόκε-ο-ν

- Analitza les formes verbals següents.

- γ) ἀγαπᾶν : INF Pres de ἀγαπάω -ῶ
- ζ) ἀγαπῶντες : nom pl m del PART Pres de ἀγαπάω -ῶ
- η) ἐφιλεῖτε : 2a pl impf IND de φιλέω -ῶ
- θ) ἐδηλοῦμεν : 1a pl impf IND de δηλόω -ῶ
- ι) φιλήσω : 1a sg fut IND de φιλέω -ῶ
- λ) δηλοῦν : INF Pres o nom / ac sg n del PART Pres de δηλόω -ῶ
- μ) ἐφίλησα : 1a sg aor IND de φιλέω -ῶ

- Tradueix les frases i fes l'anàlisi morfològica de les formes verbals contractes.

α) Ὁ διδάσκαλος ἐκέλευεν ἡμᾶς σιωπᾶν, καλὴ γὰρ πολὺ ἐστὶν ἡ σιγή.

- γὰρ, conjunció coordinant causal: *car, ja que*; i postpositiva (és a dir, sempre apareix en segona posició dins la frase que introdueix)

- πολὺ, acusatiu singular de l'adjectiu πολὺς, πολλή, πολύ, emprat aquí com adverbi: *molt, en alt grau*

El mestre manava que nosaltres calléssim, ja que el silenci és molt bonic.

σιωπᾶν: INFinitiu Present actiu de σιωπάω -ῶ

β) Ἐν Αἰγύπτῳ ἡ τοῦ Χέοπος πυραμὶς ποιεῖται λίθου ξέστου, καὶ οὐδεὶς τῶν λίθων τριάκοντα ποδῶν ἐλάσσων.

- Χέοπος, Χέουψ, -οπος, ὄ: Queòps (o Kèops) [el faraó]

- ποιεῖται, 3a sg pres IND PASS de ποιέω: *és feta > està feta (d'algun cosa, genitiu de matèria)*

A Egipte la piràmide de Queops està feta de pedra polida, cap de les pedres és inferior a trenta peus.

ποιεῖται: 3a sg pres IND de ποιέω -ῶ

ε) Ὁ δοῦλος οὐχ ὄρᾳ τὸν κύριον οὐδέποτε εὐδαίμονα, ἀλλ' ἀεὶ αὐτὸν ὄρᾳ δυστυχή.

L'esclau no veu mai el seu amo feliç, sinò que el veu sempre dissortat.

ὄρᾳ: 3a sg pres IND de ὀράω -ῶ

ζ) Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι τὰ χαλεπὰ πράγματα ὁ χρόνος διαλύει.

- ὅτι, conjunció subordinant: *que*; introduceix una ORació (o Proposició) SUBordinada
COMPLEtiva (o SUBSTantiva)
amb funció de CD

La raó demostra que el temps dissol els assumptes difícils.

δηλοῖ : 3a sg pres IND de δηλόω -ῶ

θ) Ὀδυσσεύς τὸν Κύκλωπα ἐτύφλωσε καὶ ἐξέφυγε τοῦ ἄντρου ὑπὸ τῷ τράγῳ.

Odisseu va cegar el Ciclop i va fugir de la cova sota el boc.

- ἐξ-έ-φυγ-ε, 3a sg aor IND de ἐκ-φεύγ-ω: *va fugir*
(ἐκφεύγω + genitiu = φεύγω ἐκ + genitiu)

ἐτύφλωσε: 3a sg aor IND de τυφλόω -ῶ

• Omple els buits amb la forma adequada de la paraula que hi ha entre parèntesis i després tradueix les frases.

α) Οἱ Ἕλληνες σὺν δάφνῃ καὶ φοίνικι τοὺς νικῶντας **ἐστεφάνουν** . (στεφανόω)

Els grecs coronaven els vencedors amb [branques de] llorer i palmera.

En la frase següent el més lògic sembla posar-hi una 2a persona, singular o plural:

β) Τὸν τρόπον **δηλοῖς** οὐκ ἐκ τῶν λόγων, ἀλλὰ ἐκ τῶν ἔργων. (δηλόω)

Demostres el caràcter no per les paraules, sinó pels fets.

γ) Τὸν τρόπον **δηλοῖτε** οὐκ ἐκ τῶν λόγων, ἀλλὰ ἐκ τῶν ἔργων. (δηλόω)

Demostreu el caràcter no per les paraules, sinó pels fets.

Exercicis de repàs

- Tradueix aquest fragment sobre la mort extret de l'*Enquiridió* d'Epictet (cap. XXI), un petit llibre que resumeix les principals directrius de l'ètica estoica. (La paraula ἐγχειρίδιον (< ἐν-χειρ-ιδιον) vol dir "allò que es pot tenir en la mà". Equival a *llibre* o *manual*.)

Περὶ τοῦ θανάτου

Θάνατος καὶ φυγή καὶ πάντα τὰ δεινὰ φαινόμενα πρὸ ὀφθαλμῶν ἔστω σοι καθ'ἡμέραν, μάλιστα δὲ πάντων ὁ θάνατος.

- φυγή, -ῆς, ἡ: *fugida*; aquí, *exili*

- ἔστω σοι : construcció de datiu possessiu:

ἔστω, 2a sg (perquè el subjecte és neutre) de l'IMPeratiu de εἰμί

+ σοι , datiu del pronom personal de 2a persona singular;

traducció literal: *Que... davant dels ulls siguin per a tu.*

- καθ'ἡμέραν: *cada dia*

- μάλιστα δὲ πάντων: *i molt més que totes > que la resta*

i en especial, sobre totes,

i [el/ la que més] de tots / de totes

La mort, l'exili i totes les coses que semblen terribles tingues-les cada dia davant dels ulls, però la que més de totes la mort.

- Escribe la forma correcta de l'adjectiu demostratiu dels sintagmes següents.

(οὗτος) τὸν ἔλαφον : *τοῦτον τὸν ἔλαφον*

(οὗτος) ἡ πηγή : *αὕτη ἡ πηγή*

(ἐκεῖνος) τοὺς λόγους : *ἐκείνους τοὺς λόγους*

(ἐκεῖνος) τὰ πεδία : *ἐκεῖνα τὰ πεδία*

(ὅδε) τῆ κεφαλῇ : *τῆδε τῆ κεφαλῇ*

(ὅδε) τοῖς ἐχθροῖς : *τοῖσδε τοῖς ἐχθροῖς*

- Omple els buits amb el pronom adequat, i a continuació tradueix les frases.

α) Ἡμεῖς ἐπλέομεν ἐν μιᾷ νηί. [En el verb πλέω no es donen les contraccions vocàliques.]

Nosaltres navegàvem en una sola nau.

β) Διὰ σε ἐγὼ δυστυχέω.

A causa de tu > Per culpa teva jo sóc infeliç.

γ) Διὰ ὑμᾶς ἐγὼ δυστυχέω.

A causa de vosaltres > Per culpa vostra jo sóc infeliç.

δ) Φέρε νῦν ἐμοὶ τοῦτο τὸ κάνεον.

Porta'm aquesta cistella.

- Tradueix el text i fes-ne l'anàlisi morfosintàctica.

OR SUB COMPL (o SUBST) d'INF amb funció de CD de λεγούσης

Κασσάνδρας δὲ λεγούσης ἔνοπλον ἐν αὐτῷ δύναμιν εἶναι, καὶ προσέτι Λαοκόωντος τοῦ
 subst en G + PART en G Ac/S_ prep+D _Ac/S INF conj adv subst en G
 genitiu absolut, de l'INF CCLloc
 del qual també forma part Λαοκόωντος,
 i del qual depèn l'OR d'INF ἔνοπλον...εἶναι

**dues ORs SUBs COMPLs (o SUBSTs) d'INF
 amb funció de SUBJECTE de ἐδόκει**

μαντέως, τοῖς μὲν ἐδόκει κατακαίειν, τοῖς δὲ κατὰ βάραθρων ἀφίεναι.
 G/APOS dat/CI V INF dat/CI prep+G INF
 CCLloc

- Κασσάνδρα, -ας, ἡ: Cassandra, la filla endevina de Príam, condemnada per Apol·lo que ningú mai no la cregués
- ἐν αὐτῷ: en ell / en aquest [en > dins el cavall de fusta o cavall de Troia]
- δύναμιν, acusatiu de δύναμις, -εως, ἡ: *força, poder...*; aquí, *tropes*
- Λαοκόωντος, -ωντος, ὁ: sacerdot i endeví troià
- τοῖς μὲν..., τοῖς δὲ...: l'article seguit de les partícules μὲν..., δὲ... equival a un pronom demostratiu / indefinit: *(els) uns...*, *(els) altres...*
- ἐδόκει (< ἐ-δόκε-ε), 3a sg impf IND de δοκέω: *als uns semblava [bé] + INF > uns volien + INF*
- ἀφίεναι, INFinitiu present de ἀφίημι (< ἀφ-γί-γη-μι): *llançar*

<i>Dient Cassandra</i>	>	<i>Com que Cassandra deia</i>
<i>que en ell hi havia una força armada ></i>	>	<i>que a dins (d'ell) hi havia una tropa armada</i>
<i>i a més [dient-ho també]</i>	>	<i>i a més ho confirmava</i>
<i>l'endeví Laoccont / Laoccont l'endeví,</i>		<i>l'endeví Laoccont / Laoccont l'endeví</i>
<i>a uns els semblava [bé] cremar[-lo],</i>	>	<i>uns volien cremar[-lo],</i>
<i>i a d'altres [els semblava [bé]] llançar[-lo]</i>	>	<i>i altres [volien] llançar[-lo]</i>

cap abaix per uns abismes.

> *de dalta baix d'una sima.*

- Identifica a quines de les paraules del text anterior corresponen les anàlisis morfològiques següents.

α)	Datiu singular masculí, pronom:	αὐτῷ
β)	Imperfet d'indicatiu, tercera persona singular:	ἔδόκει
γ)	Genitiu singular femení, participi present:	λεγούσης
δ)	Acusatiu singular femení, tercera declinació:	δύναμιν
ε)	Infinitiu present, verb atemàtic:	εἶναι, ἀφιέναι
ζ)	Genitiu plural neutre, segona declinació:	βαράθρων

Exercicis d'etimologia

- Busca el verb contracte grec que ha donat lloc a aquests mots catalans.

α)	Filadèlfia :	φιλέω : <i>estimar</i>
β)	oftalmoscopi :	σκοπέω : <i>mirar</i>
γ)	cosmètica :	κοσμέω : <i>embellir</i>
δ)	mitologia :	μυθο-λογέω : <i>narrar llegendes</i>
ε)	àgape, Agapit :	ἀγαπάω : <i>estimar</i>
ζ)	dièresi :	δι-αιρέω : <i>dividir, separar</i>
η)	asíndeton, polisíndeton :	συν-δέω : <i>unir, lligar</i>
θ)	cinematògraf :	κινέω : <i>moure</i>
ι)	periple :	περι-πλέω : <i>rodejar per mar</i>
κ)	Estefania :	στεφανόω : <i>coronar</i>

- Busca l'ètim grec d'aquests mots catalans.

odontologia :	ὀδούς, ὀδόντος
calcopirita :	χάλκεος, -α, -ον
poema :	ποιέω
helicòpter :	πτέρυξ = πτερόν
crisantem :	χρύσεος, -α, -ον
encefalograma :	κεφαλή

- Amb la paraula grega αὐτός emprada com a prefix i els següents mots grecs i llatins forma un derivat etimològic en català i en castellà.

γράφω :	autògraf
<i>moveo</i> :	automòbil
νόμος :	autonomia
<i>induco</i> :	autoinducció
χθώνος :	autòcton
<i>infectum</i> :	autoinfecció
μαστιζω :	automatisme
<i>gubernare</i> :	autogovernar
γένος :	autògen
κρατής :	autòcrata
<i>proiectus</i> :	autoprojecte
λατρεία :	autolatria

- Omple els buits amb noms d'éssers monstruosos de la mitologia grega. Per fer aquest exercici consulta la pàgina web *Labyrinthus* [Laberint dels mites / Mites (barra horitzontal) / Monstres i éssers prodigiosos (marge esquerre)].

α)	ή Χίμαιρα :	la Quimera
β)	ὁ κένταυρος Χείρων :	el centaure Quiró
γ)	Μέδουσα, μία των Γοργόνων :	Medusa, una de les Gorgones
δ)	Πύθων ὁ δράκων :	la serp Pitó
ε)	ή Σφίγξ :	l'Esfinx
ζ)	Τυφών :	Tifó